

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **P. R.**

skazanego za czyn z art. 207§1 k.k. i art. 190§1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535§5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2024r.

kasacji Prokuratora Generalnego

wniesionej na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego we Wrześni z dnia 18 czerwca 2024r., sygn. akt II K 293/24

uchyla zaskarżony wyrok w części, w jakiej nie zawiera on rozstrzygnięcia o czasie trwania środków karnych w postaci zakazów kontaktowania się oraz zbliżania się do pokrzywdzonego D. K. (pkt 4 sentencji orzeczenia) i sprawę w tym zakresie przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu we Wrześni.

Jerzy Grubba

Andrzej Tomczyk

Waldemar Płóciennik

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego we Wrześni z dnia 18 czerwca 2024r.,
wydanym w sprawie o sygn. akt II K 293/24, **P. R.** został uznany za winnego
tego, że:

1. w okresie od 2018r. do dnia 22 maja 2024r. w miejscu zamieszkania w W. przy ulicy [...],
znęcał się psychicznie nad matką D. R. oraz babcią I. R. w ten sposób, że w trakcie
wywoływanych awantur używał wobec nich słów powszechnie uznawanych za wulgarne i
obelżywe, ubliżał, poniżał, krzyczał, stosował szantaże emocjonalne, a także słownie
kierował groźby pozbawienia życia i zdrowia, które wzbudziły obawę ich spełnienia,

tj. popełnienia przestępstwa z art. 207§1 k.k.,

za co wymierzono mu karę roku ograniczenia wolności, zobowiązując go do wykonywania
nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 35 godzin w stosunku
miesięcznym (pkt 1) oraz, na podstawie art. 41a§1, §3a i §4 k.k., orzeczono środek karny w postaci
nakazu opuszczenia na okres 3 lat lokalu znajdującego się w W. przy ul. [...], zajmowanego wspólnie
z pokrzywdzonymi D. R. i I. R. oraz na ten sam okres, środki karne w postaci zakazu zbliżania się do
wymienionych pokrzywdzonych na odległość nie mniejszą niż 70 metrów i zakaz kontaktowania się
z nimi bez ich zgody. Na poczet orzeczonych zakazów zaliczono okres rzeczywistego stosowania
odpowiadających im rodzajowo środków zapobiegawczych - od 24 maja 2024r. (pkt 2);

2. w dniu 22 maja 2024r. w W. przy ulicy [...] kierował słowne groźby karalne, w tym
pozbawienia życia i zdrowia, wobec D. K., które to wzbudziły u pokrzywdzonego
uzasadnioną obawę ich spełnienia,

tj. popełnienia przestępstwa z art. 190§1 k.k.,

za które wymierzono mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując go do wykonywania
nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 35 godzin w stosunku
miesięcznym (pkt 3) oraz, na podstawie art. 41a§1 i §4 k.k., orzeczono środek karny w postaci
zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego D. K. na odległość nie mniejszą niż 70 metrów i środek
karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym, na poczet których zaliczono okres
rzeczywistego stosowania odpowiadających im rodzajowo środków zapobiegawczych – od 24 maja
2024r. (pkt 4).

Sąd Rejonowy połączył następnie orzeczone w punktach 1 i 3 jednostkowe kary
ograniczenia wolności i orzekł karę łączną roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując
skazanego do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 35
godzin w stosunku miesięcznym (pkt 5), na poczet której zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia
wolności w sprawie od dnia 22 maja 2024r. godz. 16:10, do dnia 24 maja 2024r. godz. 12:30, tj. 2
dni (pkt 6). Sąd orzekł ponadto o kosztach postępowania karnego (pkt 7).

Powyższe orzeczenie uprawomocniło się nie będąc skarżone przez żadną ze stron
postępowania.

Obecnie kasację od tego wyroku, w zakresie orzeczenia o środkach karnych z art. 41a§1 k.k. (pkt 4 części dyspozytywnej), na korzyść P. R., wywiódł Prokurator Generalny, podnosząc zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 43§1 k.k. w zw. z art. 41a§1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., polegającego na orzeczeniu wobec P. R. środków karnych w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego D. K. na odległość nie mniejszą niż 70 metrów oraz zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym, bez wskazania okresów obowiązywania tych środków, podczas gdy przepis art. 43§1 k.k. wskazuje, że zakazy wymienione w art. 39 pkt 2-2b k.k. orzeka się w latach – od roku do lat 15, co obliuguje sąd do określenia czasookresu obowiązywania środka karnego.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu we Wrześni do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna w stopniu wymaganym przez art. 535§5 k.p.k., zaskarżone orzeczenie zapadło bowiem z rażącą obrazą art. 43§1 k.k.

Bezspornie Sąd rozpoznający sprawę, orzekając wobec skazanego, na podstawie art. 41a§1 k.k., zakazy, o których mowa w art. 39§2b k.k., tj. zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego D.K. i kontaktowania się z nim, nie określił czasu trwania tych środków karnych, wbrew dyspozycji art. 43§1 k.k.

Wobec naruszenia przepisu mającego charakter obligatoryjny, należy przyjąć, że uchybienie Sądu miało charakter rażący i w sposób istotny wpłynęło na treść wydanego w sprawie wyroku skoro jego skutkiem było orzeczenie wskazanych zakazów na czas nieokreślony, a więc w sposób nieznan, w tym zakresie, ustawie.

Rozstrzygnięcie należało ograniczyć do uchylenia wyroku Sądu Rejonowego w części, w jakiej nie zawiera on rozstrzygnięcia o czasie trwania ww. zakazów, jako nieodpowiadającemu obowiązującym przepisom prawa materialnego, nakazującym orzekanie tego środka karnego na czas oznaczony, którego ramy wyznacza art. 43§1 k.k.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Rejonowy winien rozstrzygnąć ją w przekazanym mu zakresie, dostrzegając treść art. 43§1 k.k.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

Jerzy Grubba

Andrzej Tomczyk

Waldemar Płóciennik

Ł.n

[a.ł]